

**AKADEMIA IM. JAKUBA Z PARADYŻA
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM**

Times New Roman, kapitaliki, 14, centrowanie, pogrubienie

WYDZIAŁ .....

Times New Roman, kapitaliki, 14, centrowanie

Wpisać nazwę Wydziału

KIERUNEK I FORMA STUDIÓW: .....
KOD KIERUNKU W POL-ON .....

Times New Roman, kapitaliki, 12, centrowanie

**Wpisać odpowiednią nazwę kierunku studiów oraz formę studiów: stacjonarną lub niestacjonarną
Kod kierunku POL-on ze strony internetowej Wydziału**

Times New Roman, kapitaliki, 14, pogrubienie, centrowanie,
Wpisać imię i nazwisko autora pracy oraz nr albumu

.....
NR ALBUMU:

Times New Roman, kapitaliki, 12, pogrubienie, centrowanie,
Niepotrzebne usunąć

PRACA DYPLOMOWA LICENCJACKA / INŻYNIERSKA/ MAGISTERSKA

**TEMAT
PRACY DYPLOMOWEJ**

Times New Roman, kapitaliki, 18, pogrubienie, centrowanie,

Wpisać temat pracy

Promotor:

Times New Roman, 12, równane do prawej

Wpisać tytuł (stopień) naukowy, imię i nazwisko promotora

Times New Roman, 12, centrowane

Gorzów Wielkopolski, ...

Wpisać rok złożenia pracy

OŚWIADCZENIE STUDENTA

Oświadczam, że niniejszą pracę dyplomową napisałem/am samodzielnie. Nie polecałem/am napisania pracy lub jej części innym osobom, ani nie przypisałem/am sobie autorstwa całości, istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego.

Oświadczam również, że przedstawiona praca nie była wcześniej przedmiotem procedur związanych z uzyskaniem tytułu zawodowego w publicznej lub prywatnej uczelni wyższej.

Ponadto oświadczam, że niniejsza wersja pracy jest identyczna z załączoną wersją elektroniczną.

Przyjmuję również do wiadomości, że zgodnie z art. 77 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 poz. 1668) *„W przypadku gdy w pracy dyplomowej stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego, rektor, w drodze decyzji administracyjnej, stwierdza nieważność dyplomu”.*

.....

(data)

.....

(podpis autora pracy)

OŚWIADCZENIE STUDENTA dotyczące udzielenia licencji

Student ..... (autor pracy dyplomowej)
udziela Akademii im. Jakuba z Paradyża nieodpłatnie i na czas nieokreślony prawa do korzystania z treści obronionej pracy dyplomowej na polach eksploatacji obejmujących:

- 1) wprowadzenie tekstu pracy dyplomowej do bazy porównawczej w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym i przetwarzanie w JSA. Przez przetwarzanie rozumiem wyłącznie porównywanie przez JSA treści pracy dyplomowej z innymi dokumentami oraz generowanie przez JSA raportu umożliwiającego ocenę, czy praca dyplomowa zawiera fragmenty identyczne z fragmentami innych dokumentów znajdujących się w bazie JSA oraz w Internecie.
- 2) wprowadzenie pracy dyplomowej do uczelnianej elektronicznej bazy danych,
- 3) udostępnienie pracy dyplomowej dodanej do Ogólnopolskiego Repozytorium Prac Dyplomowych (ORPD) w celu wykorzystania tekstu pracy dyplomowej do wykonania weryfikacji w JSA.

.....
(data)

.....
(podpis autora pracy)

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
Rozdział I.....	6
1.1.....	6
1.2.....	11
1.3.....	20
Rozdział II.....	25
2.1.....	28
...	
Rozdział III.....	45
3.1.....	45
...	
Zakończenie.....	62
Literatura.....	63
Spis rysunków.....	65
Spis tabel.....	65
Załączniki.....	67

WSTĘP

Znaczenie MSP w Polsce jest coraz większe, jednak nadal dzieli je spory dystans do ich unijnych odpowiedników. Wśród spółek, które prowadzą działalność w naszym kraju aż 99% stanowią właśnie te podmioty. Wytwarzają one ponad 60% krajowego PKB i zatrudniają 70% spośród ogólnej liczby pracujących...

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

...

ROZDZIAŁ I

SEKTOR MIKRO, MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW W POLSCE

1.1. Definicja sektora MSP i jego znaczenie dla gospodarki

Wyjściową definicją sektora MSP jest ogólne stwierdzenie, iż „przedsiębiorstwa”, rozumiane są jako jednostki gospodarcze działające niezależnie od formy organizacyjno - prawnej, obejmującej również osoby samozatrudnione oraz tzw. firmy rodzinne, funkcjonujące w rzemiośle i innych sektorach gospodarki. Należy podkreślić, że chodzi o jednostki gospodarcze prowadzące regularnie działalność gospodarczą¹.

Ważnym warunkiem zakwalifikowania do kategorii przedsiębiorstwa jest posiadanie statusu przedsiębiorstwa². Natomiast „na kategorię MSP składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów euro, a/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów euro”³.

O zakwalifikowaniu przedsiębiorstwa do sektora MSP (rys.1), decydują następujące czynniki:

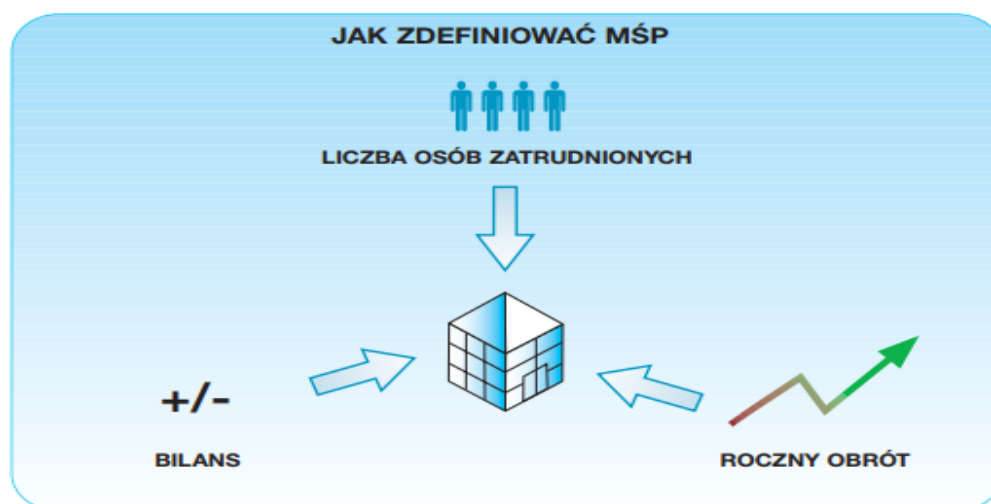
- liczba osób zatrudnionych,
- roczny obrót,
- całkowity bilans roczny.

---

¹ W. Aftyka, A. Chmielewski, *Małe i średnie przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo M.M. Ulmak, Wyższa Szkoła Mazowiecka, Warszawa 2005, s. 120.

² *Przedsiębiorstwo i przemysł. Nowa definicja MSP. Poradnik dla użytkowników i wzór oświadczenia*, Wspólnoty Europejskie, 2006 [dostęp: 10.05.2018], <https://www.parp.gov.pl/files/74/87/1155.pdf>, s. 12.

³ Wyciąg z Art.2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE.

Rys. 1. Czynniki decydujące o zakwalifikowaniu przedsiębiorstwa do grupy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Źródło: *Przedsiębiorstwo i przemysł. Nowa definicja...*, op. cit., s. 13.

Określając liczbę zatrudnionych osób i kwoty finansowe należy przyjąć dane zawarte w ostatnim zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym. Natomiast, gdy mowa jest o nowo utworzonych przedsiębiorstwach, których sprawozdania finansowe jeszcze nie zostały zatwierdzone, należy w trakcie roku finansowego dokonać w dobrej wierze realistycznej oceny danych, które mają zastosowanie⁴.

Zasadniczym kryterium wstępnym przy określaniu, w jakiej kategorii mieści się dane MSP jest liczba osób zatrudnionych. Liczba ta dotyczy osób zatrudnionych na pełnych etatach, w niepełnym wymiarze godzin, sezonowo i obejmuje:

- pracowników,
- osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegających mu i uważanych za pracowników na mocy prawa krajowego,
- właścicieli – kierowników,
- wspólników prowadzących regularną działalność w przedsiębiorstwie i uczestniczących w zysku przedsiębiorstwa.

Do osób zatrudnionych nie zalicza się praktykantów lub studentów odbywających szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym. Nie wlicza się też okresu trwania urlopu macierzyńskiego lub wychowawczego.

Liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie rocznych jednostek roboczych (RJR). Jedną jednostkę roboczą stanowi każdy, kto był zatrudniony na pełen etat w obrębie

⁴*Przedsiębiorstwo i przemysł. Nowa definicja...*, op. cit., s. 13.

przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego roku referencyjnego. Jako części ułamkowe jednostki traktowana jest praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin oraz pracowników sezonowych⁵.

Kolejnym kryterium, uwzględnianym przy określaniu kategorii MSP jest roczny obrót i całkowity bilans roczny. „Roczny obrót określa się przez obliczenie dochodu, jaki przedsiębiorstwo uzyskało ze sprzedaży produktów i świadczenia usług w ciągu roku, który jest brany pod uwagę, po odjęciu rabatów. Obrót należy liczyć bez uwzględnienia podatku od wartości dodanej (VAT) oraz innych podatków pośrednich. Całkowity bilans roczny odnosi się do wartości głównych aktywów przedsiębiorstwa”⁶.

Klasyfikację przedsiębiorstw należących do sektora MSP przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Klasyfikacja przedsiębiorstw należących do sektora MSP

KATEGORIA PRZEDSIĘBIORSTWA	LICZBA OSÓB ZATRUDNIONYCH (RJR- roczne jednostki robocze)		ROCZNY BUDŻET		CAŁKOWITY BILANS ROCZNY
ŚREDNIE	< 250	i	≤ 50 mln euro	lub	≤ 43 mln euro
MAŁE	< 50		≤ 10 mln euro		≤ 10 mln euro
MIKRO	< 10		≤ 2 mln euro		≤ 2 mln euro

Źródło: http://www.pih.org.pl/images/definicja_msp.pdf [dostęp: 10.05.2018].

Zgodnie z obowiązującym podziałem można przytoczyć następujące definicje przedsiębiorstw należących do sektora MSP. Należy wyróżnić:

- **mikroprzedsiębiorstwa** to przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 10 pracowników, których roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 mln euro;
- **małe przedsiębiorstwa** to przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 50 pracowników, których roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 10 mln euro;
- **średnie przedsiębiorstwa** to przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników, których roczny obrót nie przekracza 50 mln euro lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 mln euro⁷.

⁵ Ibidem, s. 15.

⁶ Ibidem, s. 15.

⁷ http://www.pih.org.pl/images/definicja_msp.pdf [dostęp: 10.05.2018].

ROZDZIAŁ III

ANALIZA WYBRANEJ OFERTY KREDYTOWEJ DLA SEKTORA MSP NA PRZYKŁADZIE...

3.1. Ogólna charakterystyka...

3.2. Rodzaje kredytów udzielanych na działalność gospodarczą

Zgodnie z ofertą zamieszczoną na stronie internetowej bank finansuje działalność MSP, oferując następujące rodzaje kredytów:

- kredyt w rachunku bieżącym,
- odnawialny kredyt obrotowy,
- nieodnawialny kredyt obrotowy,
- kredyt inwestycyjny.

Kredyt w rachunku bieżącym

Finansowanie potrzeb obrotowych następuje bezpośrednio z rachunku klienta. Kredyt daje możliwość pokrycia płatności wynikających z bieżącej działalności gospodarczej w sytuacji przejściowego braku własnych środków na rachunku bieżącym.

Kredyt w rachunku bieżącym standardowo jest udzielany w PLN. W przypadku klientów dokonujących rozliczeń w walutach wymiennalnych istnieje możliwość udzielenia zaangażowania także w EUR i USD.

Maksymalny okres kredytowania to 36 miesięcy z możliwością przedłużenia umowy na kolejny okres. W przypadku kredytu na okres powyżej 12 miesięcy wymagane jest ustanowienie rzeczowego zabezpieczenia spłaty kredytu.

Spłata kapitału następuje jednorazowo w ostatnim dniu kredytowania, chyba że umowa przedłużana jest na kolejny okres. Ostateczna spłata przypada na dowolny, określony w umowie kredytu w rachunku bieżącym, roboczy dzień miesiąca. W okresie kredytowania klient ma możliwość dokonania częściowej lub całkowitej spłaty kredytu⁸.

---

⁸ <https://www.....com.pl/male-i-srednie-firmy/kredyt-w-rachunku-biezacym.html> [dostęp: 10.03.2019].

Kredyty i pożyczki udzielone klientom przez bank „...” według struktury produktowej w latach 20...-20... przedstawiono w tabeli 9.

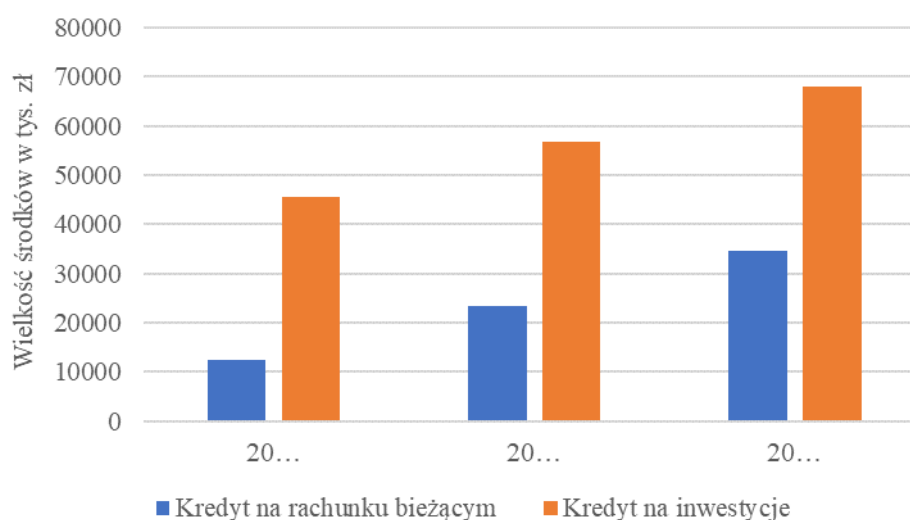
Tabela 2. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg struktury produktowej w tys. zł w latach 20...-20...

Struktura produktowa	31.12.20...	31.12.20...	31.12.20...
Kredyty na nieruchomości	12 345,67	23 456,78	34 567,89
Kredyty w rachunku bieżącym	...	...	...
Kredyty na inwestycje	...	...	...
...	...	...	...
Razem brutto	...	...	...
Odpisy aktualizujące wartość należności	...	...	...
Razem netto	...	...	...

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych...

W załączniku 3. przedstawiono dane finansowe dotyczące kredytów i pożyczek udzielonych klientom według struktury produktowej, które uzyskano ze Skonsolidowanych sprawozdań finansowych... za rok zakończony dnia 31 grudnia 20... i 31 grudnia 20...

Kredyty udzielone klientom według struktury produktowej (kredyty w rachunku bieżącym i kredyty na inwestycje) w latach 20... - 20... przedstawiono na rysunku 7.

Rysunek 7. Kredyty udzielone klientom wg struktury produktowej w latach 20.. – 20..

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych...

Z danych zaprezentowanych na rysunku 7 oraz z obliczeń wynika, iż w ... w 20... roku w porównaniu do 20... roku nastąpił wzrost kredytów...

Obliczeń udziału w strukturze kredytów na inwestycje.....dokonano z uwzględnieniem odpisów aktualizujących wartość należności na podstawie poniższego wzoru:

$$\text{Udział kredytów na inwestycje} = \frac{\text{Kredyty na inwestycje}}{\text{Kredyty razem netto}} \cdot 100\%.$$

Otrzymane wyniki według poszczególnych lat są następujące:

- dla 20... roku: $12\,345\,678/23\,456\,789 \cdot 100\% = 52,63\%$,
- dla 20... roku: $23\,456\,789/45\,678\,901 \cdot 100\% = 51,35\%$,
- dla.....⁹

W badanym okresie 20... - 20... udział kredytów na inwestycje w kredytach i pożyczkach udzielonych klientom razem netto wykazywał....

---

⁹ „Do oddzielania kolejnych wypunktowań stosujemy przecinki (ewentualnie średniki, jeżeli w danym punkcie jest kilka zdań). Wypunktowanie kończymy kropką.” Zob. Ujednolicony tekst Standardów pracy dyplomowej na Wydziale Ekonomicznym wprowadzonych Uchwałą RWE Nr 7/000/2016 z dnia 26.09.2016 r., zmienionych Uchwałą RWE Nr 1/000/2019 z dnia 12.06.2019, s. 5.

ZAKOŃCZENIE

Przedmiotem niniejszej pracy było przedstawienie kredytu bankowego jako jednej z form zewnętrznego źródła finansowania sektora MSP w Polsce w latach...

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

LITERATURA

1. Aftyka W., Chmielewski A., *Małe i średnie przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej*, Wydawnictwo M.M. Ulmak, Wyższa Szkoła Mazowiecka, Warszawa 2005.
2. *Bankowość*, pod red. M. Zaleskiej, C. H. Beck, Warszawa 2013.
3. Brodowska-Szewczuk J., *Źródła finansowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw*, „Zeszyty Naukowe Akademii Podlaskiej w Siedlcach” 2009, nr 83, Seria: „Administracja i Zarządzanie”, nr 10.
4. Daniluk M., *Źródła finansowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw (teoria i praktyka)*, „Rocznik Naukowy Wydziału Zarządzania w Ciechanowie” 2013, nr 1-4 (VII).
5. *Finanse przedsiębiorstwa*, pod red. L. Szyszki, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2000.
6. Gralewski J., Zakrzewska-Bielawska A., *Formy wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce i Wielkiej Brytanii* [w:] *Doskonalenie systemów zarządzania w społeczeństwie informacyjnym*, Tom 2, pod red. A. Stabryły, Wydawnictwo AE w Krakowie, Kraków 2006.
7. *Innowacje w rozwoju przedsiębiorczości w procesie transformacji*, pod red. J. Janasza, Difin, Warszawa 2004.
8. Kaczmarek T. T., *Zarządzanie płynnością finansów małych i średnich przedsiębiorstw - ujęcie praktyczne*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2007.
9. Kamińska A., *Stymulatory i bariery rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce*, „Zarządzanie. Teoria i Praktyka”, 2015, nr 1 (11).
10. Matejun M., *Wewnętrzne bariery rozwoju firm sektora MSP*, [w:] *Zarządzanie rozwojem organizacji*, Tom II, pod red. S. Lachiewicza, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2007.
11. Nogalski B., Karpacz J., Wójcik-Karpacz A., *Funkcjonowanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. Od czego to zależy?*, Oficyna Wydawnicza AJG, Bydgoszcz 2004.

12. *Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce*, pod red. A. Tarnawy, A. Skowrońskiej, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2017.
13. Waniak-Michalak H., *Pozabankowe źródła finansowania małych i średnich przedsiębiorstw*, Wolters Kluwer Polska, 2007.
14. *Wyzwania i perspektywy zarządzania w małych i średnich przedsiębiorstwach*, pod red. M. Matejuna, C. H. Beck, Warszawa 2010.
15. Zarzecki J., *Finanse. Tom II*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku, Białystok 2000.
16. ...¹⁰

ŹRÓDŁA INTERNETOWE

1. Latusek M., *Formy wspierania MSP. Kryteria klasyfikacji oraz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw*, Część 2 [w:] *Gazeta Małych i Średnich Przedsiębiorstw* 2009, nr 11(91) [dostęp 10.05.2018], http://www.gazeta-msp.pl/?id=pokaz_artykul&indeks_artykulu=1181
2. *Tarcza podatkowa. Przydatne narzędzie dla przedsiębiorcy* [dostęp 10.05. 2018], <https://msp.money.pl/wiadomosci/poradniki/artykul/tarcza-podatkowa-przydatne-narzedzie-dla,251,0,2422779.html>
3. http://inwestycje.pl/gospodarka/formy_wspierania_msp%3B78502%3B0.html [dostęp 10.03.2019]
4. ...

ŹRÓDŁA PRAWA

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Art. 69. Dz.U.2017.0.1876 t.j.).
2. Wyciąg z Art.2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE.
3. ...

---

¹⁰ „Przyjmuje się, że w przypadku pracy licencjackiej powinno zostać wykorzystanych nie mniej niż 15 pozycji literatury przedmiotu, a w pracy magisterskiej nie mniej niż 25. Praca powinna zawierać również najnowszą literaturę przedmiotu.” Zob. Ibidem, s. 3.

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Czynniki decydujące o zakwalifikowaniu przedsiębiorstwa do grupy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.....	7
Rys. 2 Klasyfikacja barier rozwoju MSP wg kryterium czasu występowania barier.....	11
Rys. 3.	
Rys. 4.	
...	

SPIS TABEL

Tabela 1. Klasyfikacja przedsiębiorstw należących do sektora MSP.....	8
Tabela 2.	
Tabela 3.	
...	

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Kredyty w rachunku kredytowym (z wyłączeniem preferencyjnych kredytów z dopłatami z ARiMR).....	68
Załącznik 2.	69
...	

Załącznik 1. ....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Źródło:...